

ժամանակ չէր գտներ — յիշել անէքթօտները — իր եռանդն այնքան զորաւոր էր եկեղեցին յուզող հարցերուն կարգադրմանը համար որ եթէ կրնար ինք անձամբ առանձին կը պտտէր այդ տեղերը իր արդէն չարխարուած մարմինը ենթարկելով ոտքով կամ ձիով ճամբորդութեան տաժանքին: Մեզի համար իր թուղթերը կը ներկայացնեն իր խառնուածքը չափազանց կըքուտ: Կը խորհիմ թէ ներքին այս կըտակը զինքը կանուխ մաշեցնող ուրիշ աղտակ մը պիտի ըլլայ: Կան այս մարդերը որոնք քառասմբակ կ'ապրին և ուրիշներուն տարին ամիսով կը վճարեն:

Ե. — Մանր. — Մեռած է յիսուկէն շատ վար — 46 — սուրբի մը վայել մահուան հանգէտով գրեթէ առանց հիւանդութեան, տառիճանական սպառման մը մէջ որ վկայաբանական լուսապսակ մը կը յօրինէ այս տարօրինակ մարդուն ճակատին: Քերթուած մըն է իր մահը, ինչպէս գրած է Արչակ Զօպանեան ուրիշի մը մահուան համար:

Զ. — ԻՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐՈՂ

Ա. — Խոսակրօն՝ մոլեռանդն ըսուելու չափ. — Կեանքէն բաւական բան ըսուեցաւ ձեզի այս մարդուն մէջ կրօնական զգացումը պատկերող: Իր մատաղ մանկութեան մէջ իսկ անիկա եղած է կրօնական զգացումներու խոր ընդունարան մը, զուր տեղը չէ որ տղաք չեն խաղար, չեն վազեր, չեն խառնուի իրենց տարիքի զուարճութեանց: Վեց տարեկանին կ'աղօթէր և կը տպաւորէր, տասնէն նոր անցած՝ իր հայրը զինքը կը հետապնդէր լեռներէն տուն բերելու համար, ուր զացած էր ճգնողական մարզանքներու: Իր պատանութիւնը քերթուած մըն է քանի որ վկայութիւն կը թելադրէ իր կենսադրին՝ վստահութիւնը հրաւիրելու չափ որպէսզի կամբողջին վիճակին խոշոր վանքերը ենթարկուին իր առաջնորդութեան: Այդ տարիքին իսկ անիկա կը թարգմանէ վանքերու յատուկ կանոնադրութիւններ, զլիսաւորաբար Ս. Պենեդիկտոսի կանոնները: Բաւ է յիշել այս երանգը պատկերելու համար ձեզի այն անհուն հմայքը որ պէտք է ունեցած ըլլայ իշխանուհի մօրը և քոյրերուն վրայ որոնք իրենց հօրենական

զղեակէն իրենց կամքովը կը մտնեն միայնակեաց վիճակի: Պատմութիւնը կը յիշէ իր քոյրերէն Տալիդա և Շուշան կրօնաւորուած սրբուհիներ — Մարիամ իր քրոհ ջը գիրք մը նուիրած է որ հաւանաբար մօտ զգացումներ ունէր հոգեկրթութեամբ: — Քօղ առած իր մայրը, հելլէներէնը մայրենի լեզուին պէս գիտցող Շահանգուխտ իշխանուհին: Աղօթքը իրեն համար աւելի է քան սնունդը — յիշել իր աշակերտին վկայութիւնը — իր գործին մէջ տարտղանուած կատաղի այս զգացումը վարակել է գրեթէ, Թերեւս այս է պատճառը որպէսզի ինք ըլլայ նոյն ատեն հեղինակը մեր հին մատենագրութեան ամէնէն բիրտ որակումներուն, հակառակորդները զգեստող: Սրտառուիչ գրուածքներ քն իր՝ ճնշումին իրր արդիւնք իր երկու քոյրերուն կրօնաւորումը: Մասնաւորաբար պատարագամտոյցի իր մեկնութեանը մէջ իրեն կը ներէ գրեթէ բօմանդիկ, հիւանդագին զեղումներ և հոգևոր արթնութեան վիճակներու նշմարներ: Այս ամենուն նուէրն է իր գիրկնդիսառն անձնաւորութիւնը:

(1)

Թ. ՕՇԱԿԱՆ

ՀԱՄԱՊԱՐԱՊ

Կը պատահի որ կ'ախտահիմք բայց չենք հասնիր: Ոչ ախտահանք եւ ոչ ալ հասնիլը իրենք իրենց մեզ արժեւորելու միամտութիւնը մի օտ ձեզի: Մի զգաք թէ կ'ախտահիմք, աթիկա ձեզի պիտի բնէր յաւակնոսքերեւ ծիծաղելի: Մի՛ զգաք թէ կը վրիպիք, այս զգայնութիւնը ձեզ պիտի օտնէր օտրաւ՝ դասելու ձեզի: Ախտահանք պայման մըն է, նպատակը՝ այսինքն անոր հասնիլ մը, բախտ մը:

